

MINISTARSTVO FINACIJA

ANALIZA KONVERZIJE CHF KREDITA

UVOD

Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, broj 102/15, dalje u tekstu: ZPK) i Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj 102/15, dalje u tekstu: ZOKI) stupili su na snagu 30. rujna 2015. godine. Propisali su konverziju kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR i konverziju kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

Konverzijom kredita obuhvaćene su i tražbine nastale zbog prestanka ugovora o kreditu, dakle u kojima dužnikova obveza vraćanja primljenog nastala zbog prestanka ugovora o kreditu nije ispunjena ili prisilno ostvarena (raskinuti ugovori o kreditu, krediti za koje je u tijeku postupak prisilne naplate i sl.).

Konverzijom kredita nisu bili obuhvaćeni krediti za koje je do stupanja na snagu ZPK i ZOKI provedena konverzija i krediti kod kojih je dužnikova obveza ispunjena ili prisilno ostvarena prije stupanja na snagu ZPK i ZOKI.

Konverzijom su bili obuhvaćeni potrošači (ZPK), ali i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja, obrtnici, trgovci pojedinci, nositelji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (ZOKI).

Vjerovnici su bili dužni u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZPK i ZOKI preporučenom pošiljkom uz povratnicu dostaviti potrošaču izračun konverzije kredita, sa stanjem na dan 30. rujna 2015. godine, zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu. Potrošač je o prihvatu izračuna konverzije bio dužan preporučenom pošiljkom uz povratnicu ili osobno, obavijestiti vjerovnika u roku 30 dana od dana primitka izračuna konverzije kredita.

Vjerovnici su bili dužni do 31. ožujka 2016. godine Ministarstvu financija, sukladno članku 19.i ZPK i članku 357.i ZOKI dostaviti izvješće o rezultatima provedbe konverzije kredita, koje sadrži najmanje sljedeće podatke:

- broj potrošača koji su prihvatili, odnosno nisu prihvatili konverziju kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR,
- broj potrošača koji su prihvatili, odnosno nisu prihvatili konverziju kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR,
- broj potrošača koji su prihvatili, odnosno nisu prihvatili konverziju tražbine nastale zbog prestanka ugovora o kreditu denominiranih u CHF i kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF,
- stanje kredita denominiranih u CHF i kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF po vrstama kredita, odnosno tražbina nastalih zbog prestanka ugovora o kreditu denominiranih u CHF odnosno kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF, na dan prije konverzije i nakon konverzije, zajedno s iznosima učinka konverzije.

S obzirom da banke nisu raspolagale podacima na temelju broja potrošača (kako je propisano u ZPK i ZOKI) već brojem ugovora o kreditu (jer jedan potrošač je mogao imati

sklopljenih više ugovora o kreditu) banke su izvješća dostavile na temelju broja ugovora o kreditu.

Ministarstvo financija zatražilo je više podataka od onih propisanim ZPK i ZOKI kako bi dobilo što bolju sliku o konverziji CHF kredita. Također, s obzirom da su pojedine banke, tijekom konverzije kredita, nakon priopćenja Hrvatske narodne banke, potrošačima dostavljale izmijenjene dodatke ugovoru o kreditu, u pojedinim bankama konverzija još je u tijeku, stoga su banke izvještavale o prihvaćenim i realiziranim konverzijama, kao i o konverzijama koje su prihvaćene, ali još nisu realizirane (u tijeku su).

Izvješće o konverziji CHF kredita dostavilo je 11 banaka (8 banaka koje su bile obuhvaćene tužbom Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača – Potrošač te još 3 male banke).

ZPK - UČINCI KONVERZIJE KREDITA - POTROŠAČI

Ukupan iznos svih kredita potrošačima u CHF (stanje glavnice+kamate) prije konverzije je iznosio 20,9 milijardi HRK, što se odnosilo na 58.034 ugovora o kreditu.

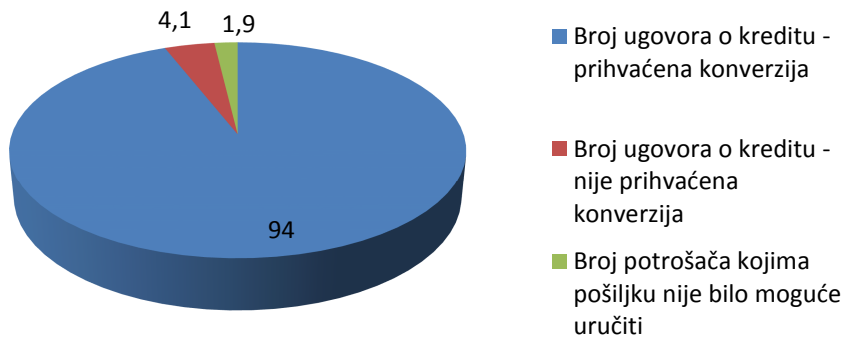
Tablica 2. Stanje kredita neposredno prije konverzije, mil. HRK	
	UKUPNO
Iznos kredita u CHF	8
Iznos kredita s valutnom klauzulom u CHF	19.569
Iznos kredita koji su prestali*	1.353
Ukupno	20.930

Za 54.534 ugovora o kreditu je konverzija prihvaćena od čega je konverzija prihvaćena i realizirana za 49.254 ugovora o kreditu što znači da je za 5.280 ugovora o kreditu konverzija još u tijeku. Od ukupnog broja ugovora o kreditu, 94,0% korisnika je prihvatilo konverziju te je 84,9% realiziralo.

Za 2.397 ugovora o kreditu potrošači izrijekom nisu prihvatili konverziju kredita ili se nisu javili banci da prihvaćaju konverziju dok 1.121 potrošaču pošiljku nije bilo moguće uručiti. Dakle, za 3.518 ugovora o kreditu konverzija nije prihvaćena, odnosno za 6,45% ugovora o kreditu od ukupnog broja ugovora o kreditu konverzija kredita nije prihvaćena.

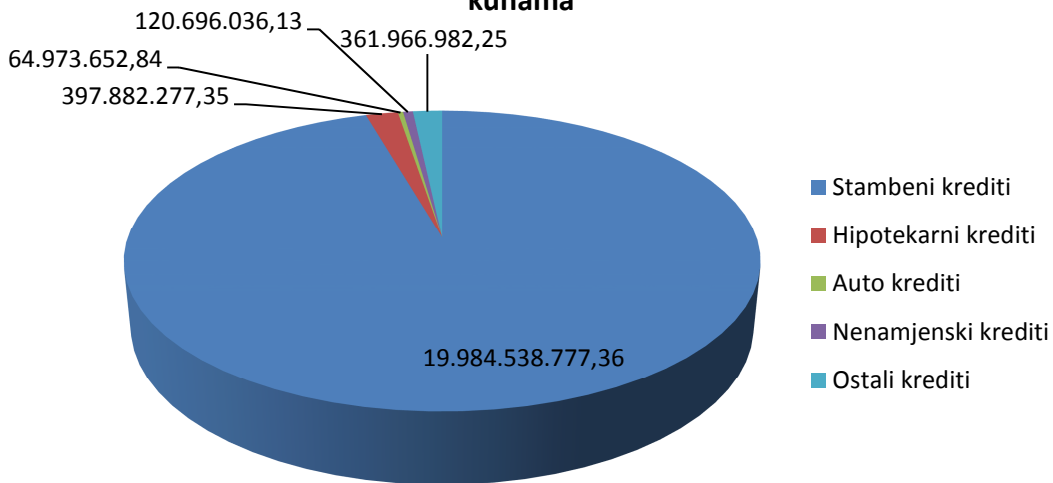
Tablica 1. Krediti odobreni u CHF		
	UKUPNO	% od svih kredita
Broj ugovora o kreditu - prihvaćena konverzija	54.534	94,0
<i>Od čega realizirani</i>	<i>49.254</i>	<i>84,9</i>
Broj ugovora o kreditu - nije prihvaćena konverzija	2.379	4,1
Broj potrošača kojima pošiljku nije bilo moguće uručiti	1.121	1,9
UKUPNO (svi krediti)	58.034	100

Graf 1. Konverzija CHF kredita (%)

Najveći iznos ugovora o kreditu (95,5% ili 20,0 milijardi HRK) odnosio se na stambene kredite. Stanje kredita po vrsti kredita prije konverzije kredita prikazano je u Grafu 2.

Graf 2. Stanje kredita po vrstama kredita prije konverzije - u kunama

Novo, ukupno stanje kredita nakon konverzije (glavnica+kamata) iznosi 15,4 milijarde HRK, od čega se 12,2 milijarde HRK odnosi na prihvaćene i realizirane kredite, a 2,0 milijarde HRK na kredite koji su prihvaćeni, ali nisu još realizirani.

Tablica 3. Stanje kredita nakon konverzije, mil.HRK		
		UKUPNO
1+2+3	Ukupno - prihvaćene, a još nerealizirane konverzije	1.988
A+B+C	Ukupno - prihvaćene i realizirane konverzije	12.228
Brojevi + Slova	Iznos kredita - ukupno prihvaćene konverzije	14.216
Ukupan iznos kredita potrošača koji nisu prihvatili konverziju		1.142

Razlika između stanja kredita nakon konverzije (tablica 3) i prije konverzije (tablica 2) iznosi 5,572 milijardi HRK te uključuje neotplaćenu glavnice i kamate.

Broj ugovora o kreditu nakon realizirane konverzije, prema zadnjim raspoloživim podacima, iznosi 46.339. Pretpostavka je da je dio potrošača u međuvremenu prijevremeno ili redovno otplatio kredit.

Od ukupnog broja konvertiranih ugovora o kreditu, 43.544 ugovora ostvarilo je preplatu po kreditu u ukupnom iznosu od 1,1 milijardu HRK, dok je 10.109 ostvarilo manjak u ukupnom iznosu od 59 milijuna HRK.

Učinak konverzije (smanjenje glavnice) iznosi 6,6 milijardi HRK, a kada tome pribrojimo učinka preplate i manjkova, dolazimo do iznosa od 7,6 milijardi HRK.

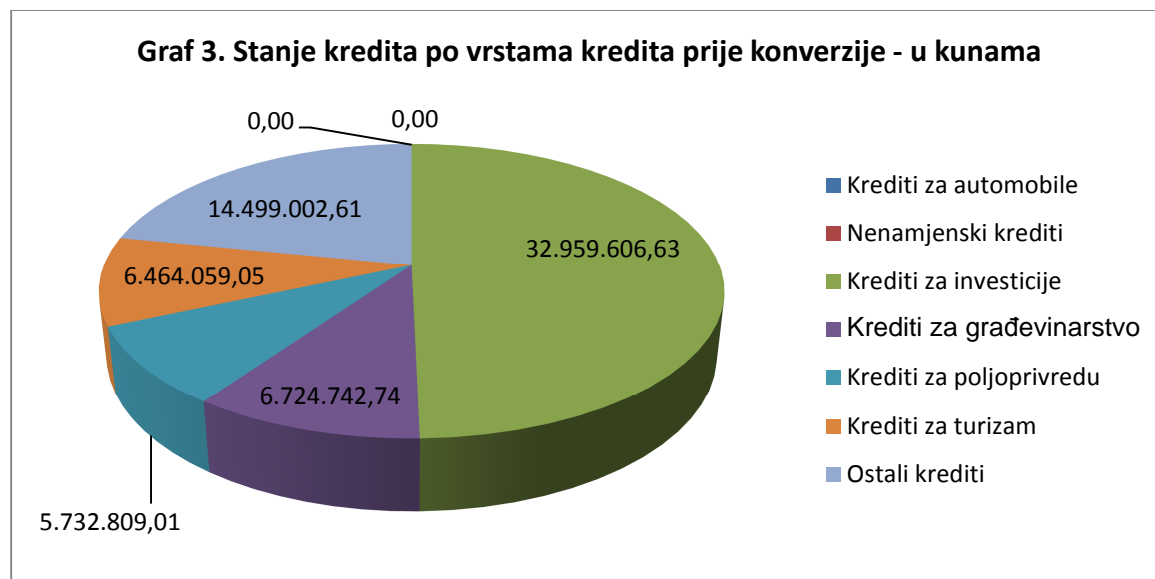
Tablica 6. Preplata ili manjak nakon konverzije - broj ugovora o kreditu i iznosi (u mil HRK)		
	Preplata	Manjak
Broj ugovora o kreditu	43.544	10.109
Ukupan iznos ugovora o kreditu - prihvaćena konverzija	99	2
Ukupan iznos ugovora o kreditu - prihvaćena i realizirana konverzija	995	57
ukupno	1.094	59

Tablica 7. Učinak konverzije (u mil HRK)	
Učinak - prihvaćene ali još nerealizirane konverzije	981
Učinak - prihvaćene i realizirane konverzije	5.571
ukupno	6.552

ZOKI - UČINCI KONVERZIJE KREDITA – OSTALI

Konverzija kredita prema ZOKI obuhvaća fizičke osobe koje obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja, obrtnike, trgovce pojedince, nositelje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Ukupan iznos svih kredita u CHF (stanje glavnice + kamate) prije konverzije je iznosio 66,4 milijuna HRK što se odnosilo na 333 ugovora o kreditu.

Za 304 ugovora o kreditu je konverzija prihvaćena od čega je konverzija prihvaćena i realizirana za 292 ugovora o kreditu što znači da je za 12 ugovora o kreditu konverzija još u tijeku. Od ukupnog broja ugovora o kreditu, 91,3% korisnika je prihvatilo konverziju te je 87,7% realiziralo.

Za 25 ugovora o kreditu korisnici kredita izrijeком nisu prihvatili konverziju kredita ili se nisu javili banci da prihvaćaju konverziju dok 4 korisnika kredita pošiljku nije bilo moguće uručiti. Dakle, za 29 ugovora o kreditu konverzija nije prihvaćena, odnosno za 1,2% ugovora o kreditu od ukupnog broja ugovora o kreditu konverzija kredita nije prihvaćena.

Novo, ukupno stanje kredita nakon konverzije (glavnica+kamata) iznosi 56,5 milijuna HRK, od čega se 18,6 milijuna HRK odnosi na prihvaćene i realizirane kredite, a 23,7 milijuna HRK na kredite koji su prihvaćeni, ali nisu još realizirani.

Razlika između stanja kredita nakon konverzije i prije konverzije iznosi 9,9 milijuna HRK te uključuje neotplaćenu glavnice i kamate

Broj ugovora o kreditu nakon realizirane konverzije, prema zadnjim raspoloživim podacima, iznosi 314. Pretpostavka je da je dio korisnika kredita u međuvremenu prijevremeno ili redovno otplatio kredit.

Od ukupnog broja konvertiranih ugovora o kreditu, 283 ugovora ostvarilo je preplatu po kreditu u ukupnom iznosu od 15,2 milijuna HRK, dok je 18 ostvarilo manjak u ukupnom iznosu od 1,9 milijuna HRK.

Učinak konverzije (smanjenje glavnice) iznosi 26 milijuna HRK, a kada tome pribrojimo učinak preplate i manjkova, dolazimo do iznosa od 39,4 milijuna HRK.

Tablica 6. Stanje - preplata ili manjak nakon konverzije - broj ugovora o kreditu i iznosi (u kunama)		
	Preplata	Manjak
Broj ugovora o kreditu	283	18
Ukupan iznos kredita - prihvaćena konverzija	1.107.580	1.199.051
Ukupan iznos kredita - prihvaćena i realizirana konverzija	14.140.064	714.056
ukupno	15.247.644	1.913.107
Tablica 7. Učinak konverzije (u kunama)		
Učinak - prihvaćene ali još nerealizirane konverzije		13.486.336
Učinak - prihvaćene i realizirane konverzije		12.555.790
ukupno		26.042.126

ZAKLJUČNO - UČINICI KONVERZIJE ZPK + ZOKI

Ukupan broj ugovora o kreditu prema ZPK iznosio je 58.034, a prema ZOKI 333, što je ukupno 58.367 ugovora o kreditu.

Od ukupnog broja ugovora o kreditu (ZPK+ZOKI) 93,9% korisnika kredita je prihvatilo konverziju kredita dok je 84,9% i realiziralo konverziju. Konverziju kredita nije prihvatilo 6,04% korisnika kredita.

Ukupni učinak konverzije (ZPK+ZOKI) i dalje iznosi 6,6 milijardi HRK, a kada se tome pribroji učinak preplate i manjkova (ZPK+ZOKI) iznos je i dalje 7,6 milijardi HRK. Učinak uključuje prihvaćene i realizirane konverzije kao i prihvaćene konverzije koje još nisu realizirane.